

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Uw brief	2060720750
Ons kenmerk	W&B/SFI/07/24917
Datum	20 augustus 2007

Onderwerp Kamervraag/vragen van het lid

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van de leden Lempens en Karabulut over het te beperkt kijken naar sterke punten van bijstandsgerechtigden door gemeenten en het te snel kopiëren van projecten.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(A. Aboutaleb)

Ons kenmerk W&B/SFI/07/24917

2060720750

Vragen van de leden Lempens en Karabulut (beiden SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het te beperkt kijken naar sterke punten van bijstandsgerechtigden door gemeenten en het te snel kopiëren van projecten. (Ingezonden 12 juli 2007).

Vraag 1

Wat is uw oordeel over het bericht dat gemeenten te weinig rekening houden met de regionale arbeidsmarkt als zij bijstandsgerechtigden aan een baan proberen te helpen en te makkelijk arbeidsprojecten kopiëren die elders succesvol zijn?¹

Antwoord 1

Bij de in ontvangstname van de Divosa monitor heb ik het belang van een lokaal en regionaal arbeidsmarktbeleid door gemeenten benadrukt. Gemeenten hebben diverse instrumenten om tot een dergelijk beleid te komen. Gezien het belang van dit onderwerp, is in het bestuurlijk akkoord met de VNG afgesproken dat gemeenten zich zullen inspannen om werkgevers, onderwijs, werknemers, CWI en UWV bijeen te brengen en concrete prestatieafspraken te maken.

Vraag 2

Hecht u waarde aan maatwerk bij het aan een baan helpen van bijstandsgerechtigden? Zo ja, welke prikkels kent de WWB om gemeenten aan te sporen maatwerk te leveren? Zo neen, waarom niet?

Vraag 3

Is er naar uw mening sprake van maatwerk als uit onderzoek van Divosa blijkt dat lokale overheden te makkelijk arbeidsprojecten kopiëren die elders succesvol zijn, waardoor niet alle kansen worden benut om bijstandsgerechtigden weer aan het werk te helpen. Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo neen, werken de prikkels in de WWB om tot maatwerk te komen onvoldoende? Wilt u zich inzetten om gemeenten aan te sporen meer maatwerk te leveren?

Antwoorden 2 en 3

Een van de doelen van de deregulering en decentralisatie die ten grondslag liggen aan de WWB is om de mogelijkheden voor maatwerk voor bijstandsgerechtigden te vergroten en om bij dat maatwerk de diagnose van de klant en de lokale en regionale arbeidsmarkt centraal te stellen. Een van de instrumenten die de WWB daarvoor kent is de re-integratieverordening die door de gemeenteraad wordt vastgesteld en waarvan zij de uitvoering controleert. Gemeenten die de mogelijkheden van de WWB en de regionale arbeidsmarkt creatief inzetten om maatwerk aan hun bijstandsccliënten aan te bieden zullen hiervan de revenuen hebben via de

¹ “Kansen op werk te weinig benut” en “Doel: contact met mensen”, de Volkskrant, 11 juli 2007.

Ons kenmerk W&B/SFI/07/24917

financiële prikkelwerking in de WWB. Het door een gemeente zondermeer overnemen van succesvolle projecten van andere gemeenten zonder rekening te houden met de lokale en/of regionale arbeidsmarkt en de kenmerken van het bestand kan leiden tot ineffectiviteit. Dat heeft weer invloed op de uitgaven voor de bijstandsuitkeringen. De prikkelwerking in de WWB zet gemeenten aan om het re-integratiebeleid te optimaliseren.

Vraag 4

Deelt u de twijfels van Divosa of alle werklozen baat hebben bij de harde aanpak zoals Work First dat al door 85 procent van de gemeenten is ingevoerd? Zo ja, wat is dan uw mening over gemeenten die Work First standaard voor al hun cliënten inzetten en is hier dan nog sprake van maatwerk? Zo neen, waarom niet en vindt u dat Work First door gemeenten als standaardinstrument voor alle cliënten kan worden ingezet?

Vraag 5

Deelt u de mening dat bijstandsgerechtigden die kampen met problemen en nauwelijks perspectief hebben op werk niet gebaat zijn bij een Work First traject? Zo ja, bent u bereid gemeenten hierover aan te spreken? Zo neen, waarom niet?

Vraag 6

Deelt u de mening van Divosa dat scholing, zorg of een activeringstraject betere instrumenten zijn als er in een regio weinig werk is of als de bijstandsgerechtigden kampen met problemen? Zo ja, waarom wordt er dan nog weinig gebruik gemaakt van deze instrumenten? Wilt u overwegen maatregelen te nemen die gemeenten ertoe aansporen meer maatwerk te leveren? Zo neen, waarom niet?

Antwoorden 4, 5, 6

Work First-projecten zijn er in verschillende varianten. Deze projecten variëren van uitsluitend werk tot een combinatie van werk met scholing of Work First als diagnose-instrument. Uit deze diversiteit blijkt dat niet alle gemeenten een zelfde aanpak voor alle bijstandsgerechtigden nastreven. Dit wordt ondersteund doordat uit de Divosa-monitor bijvoorbeeld blijkt dat van de uitgaven in 2006 op het W-deel aan scholing, zorgtrajecten, persoonsgebonden re-integratietrajecten en begeleidingstrajecten resp. 8%, 5%, 7% en 19% is besteed, terwijl de uitgaven voor Work First ongeveer 12% van het budget bedroegen.

De gemeenten hebben de bevoegdheid gekregen om het re-integratiebeleid en de onderdelen daarvan, richting en vorm te geven op basis van de kenmerken het bestand en de arbeidsmarkt in de omgeving. Deze keuzes kunnen het beste op lokaal niveau worden gemaakt. Ik respecteer de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de gemeenten en het rijk die in de WWB is vastgelegd.

Ons kenmerk W&B/SFI/07/24917

Vraag 7

Deelt u de mening van Divosa dat er geen druk uitgeoefend moet worden op de groep bijstandsgerechtigden met problemen en/of nauwelijks perspectief op werk, maar ingezet moet worden om deze groep naar vermogen te laten meedoen in de maatschappij? Zo ja, hoe verhoudt zich dat met de financiële prikkel van de WWB gericht op uitstroom en het doel werk boven inkomen? Zo neen, waarom niet?

Vraag 8

Deelt u de mening van de directeur van Divosa dat sociale diensten anders moeten werken en voor de groep met nauwelijks perspectief op werk zou moeten focussen op zorg in plaats van focussen op banen? Zo ja, bent u bereid om in een volgende verzamelbrief aan gemeenten hieraan aandacht te besteden? Zo neen, waarom niet?

Antwoorden 7 en 8

In het bestuurlijk akkoord SZW – VNG is de gezamenlijke doelstelling geformuleerd om zo veel mogelijk mensen weer voluit mee te kunnen laten doen in de samenleving. Hierbij staat arbeidsparticipatie voorop, maar meedoen moet breder worden opgevat. Als regulier, betaald werk niet direct tot de mogelijkheden behoort, moeten mensen gestimuleerd worden maatschappelijk te participeren (bijvoorbeeld via leerbanen of vrijwilligerswerk). De afspraken met de VNG over de meerjarige budgetten waardoor gemeenten langer hun overschotten mogen houden om te investeren in hun klanten en de oprichting van een Participatiefonds dragen daaraan bij.

Vraag 9

Wat is uw reactie op de waarschuwing van Divosa dat gesubsidieerde banen niet zomaar overal ingevoerd moeten worden omdat de problematiek en oorzaken van werkloosheid zeer divers zijn?

Antwoord 9

Zoals ik hiervoor heb aangegeven is het de bevoegdheid van de gemeente om het re-integratiebeleid en de onderdelen daarvan, richting en vorm te geven op basis van de kenmerken het bestand en de arbeidsmarkt in de omgeving. Dat geldt ook waar het gesubsidieerde banen betreft.